

Till dig som ska börja med läkemedel vid ADHD

Varför används läkemedel vid ADHD?

Läkemedel vid ADHD kan göra det lättare för dig att fungera i vardagen. De botar inte ADHD och förändrar inte vem du är. Däremot kan de minska symtom som annars kan göra livet mer ansträngande.

Du kan till exempel märka att det blir lättare att:

- fokusera och behålla uppmärksamheten
- planera och skapa struktur i din vardag
- orka med arbete, studier eller andra uppgifter
- tänka efter före och styra impulser
- hantera känslor av stress, kaos eller att bli överväldigad

När symtomen minskar kan det bli enklare att klara av krav i vardagen, fungera i relationer och få rutiner att fungera.

Målet med behandlingen är att du ska få bättre förutsättningar i vardagen och mer utrymme att leva det liv du vill.

Vanliga typer av läkemedel vid ADHD

Det finns olika typer av läkemedel som används vid ADHD. I Sverige delas de oftast in i två grupper.

Centralstimulerande läkemedel

Det här är den vanligaste typen av behandling.

- metylfenidat, till exempel Concerta, Ritalin och Medikinet
- lisdexamfetamin, till exempel Elvanse

Icke centralstimulerande läkemedel

De kan vara ett alternativ om centralstimulerande läkemedel inte fungerar bra.

- atomoxetin
- guanfacin, till exempel Intuniv

Det finns även andra läkemedel som kan hjälpa mot vissa symtom vid ADHD.

Vilket läkemedel som passar dig bäst bestäms tillsammans med en läkare. Ofta börjar behandlingen med ett långtidsverkande läkemedel som innehåller metylfenidat. Om det inte ger tillräcklig effekt eller ger biverkningar kan du få prova ett annat läkemedel.

Skillnaderna mellan läkemedlen handlar främst om hur länge de verkar och hur du upplever effekten.

Hur behandlingen startar

När du börjar med läkemedel vid ADHD sker det stegvis. Du får först en låg dos. Därefter justeras dosen efter hand tills du får en bra effekt med så få biverkningar som möjligt.

Under den här perioden är det viktigt att du:

- är uppmärksam på hur du mår
- hör av dig om du får besvär eller biverkningar
- följer den ordination du har fått och inte ändrar dosen själv

Du förnyar dina recept via 1177.

Inför behandlingsstart behöver du ha lämnat de prover som din mottagning har bett om. Det är också viktigt att du deltar i planerade uppföljningar, så att behandlingen kan följas upp och anpassas efter dina behov.

Eventuella biverkningar

De flesta biverkningar är milda och går ofta över efter en tid. Om du får besvär som inte går över eller känns jobbiga kan dosen ändras eller läkemedlet bytas ut.

Vanliga biverkningar kan vara:

- minskad aptit
- muntorrhet
- svårt att somna
- huvudvärk
- magont eller illamående
- ökad puls eller hjärklappning
- att du känner dig mer irriterad

Olika läkemedel kan ge olika biverkningar. Hur du reagerar är individuellt.

Så hanterar du dina läkemedel

Vissa läkemedel vid ADHD, till exempel metylfenidat och lisdexamfetamin, är narkotikaklassade. Det betyder att de omfattas av särskilda regler och behöver hanteras med försiktighet.

Tänk på att:

- borttappade, förlorade eller stulna läkemedel inte ersätts
- det gäller oavsett vad som har hänt
- du bör förvara läkemedlen som en värdehandling

Alkohol och läkemedel

Du får dricka alkohol, men det är viktigt att vara försiktig när du tar läkemedel vid ADHD.

Kombinationen kan göra att du:

- får mer hjärtklappning
- sover sämre
- får mer ångest eller känner dig nedstämd
- får sämre impulskontroll
- känner dig mindre berusad än du faktiskt är

När du börjar med läkemedlet eller ändrar dos är kroppen extra känslig. Vänta därför med alkohol tills dosen är stabil.

Om du planerar att dricka alkohol kan du avstå från att ta läkemedlet den dagen. Rådfråga gärna din mottagning om du är osäker.

Resor med läkemedel

Vissa läkemedel vid ADHD är narkotikaklassade och har särskilda regler när du reser.

Resa inom Schengenländer

- Du kan få ett Schengenintyg på apotek
- Intyget gäller för högst 30 dagars förbrukning

Resa utanför Schengenländer

- Du behöver ett läkarintyg
- Intyget kan du få via din mottagning
- Kontakta mottagningen via 1177 i god tid
- Intyget kostar oftast en avgift

Det är ditt ansvar att ta reda på vilka regler som gäller i landet du ska resa till. Kontakta ambassad, konsulat eller researrangör för mer information.

Graviditet

Om du planerar att bli gravid, är gravid eller tror att du kan vara gravid ska du kontakta din mottagning.

Läkemedel vid ADHD rekommenderas oftast inte under graviditet. Därför gör många ett planerat uppehåll i behandlingen.

Det är viktigt att du och din läkare tillsammans gör en bedömning. Då väger man nytta för dig mot eventuella risker för barnet.

När ska du kontakta vården?

Kontakta din mottagning via 1177 eller telefon om du får något av följande:

- hjärtklappning eller ovanligt hög puls
- bröstsmärta
- kraftig huvudvärk
- svår oro eller nedstämdhet
- svåra sömnproblem som inte går över

Hör hellre av dig en gång för mycket än en gång för lite.

Målet med behandlingen är att du ska få så bra effekt som möjligt, med så låg dos som möjligt.

Kontaktuppgifter

Psykiatrimottagning Neuropsykiatri

Södra Älvsborgs Sjukhus

Telefonnummer: 033 - 616 29 60 (för rådgivning)

Telefontider: måndag-fredag, klockan 13-14

Kontakta gärna mottagningen genom att logga in via 1177.

<http://www.1177.se/np-boras>

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se